

HCS-009-001347 Seat No. _____

B. R. S. (Sem. III) (CBCS) Examination

October - 2017

ELT - 334 : Indian Philology - I

(Elective - 11)

Faculty Code : 009

Subject Code : 001347

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો વિસ્તારથી જવાબ આપો : ૧૫
(૧) દર્શનનો અર્થ આપી દર્શનોનું વર્ગીકરણ કરો.
(૨) ન્યાય દર્શન મુજબ જ્ઞાનના ચાર શ્રોત પૈકી પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ અને અનુમાન પ્રમાણને વિગતે સમજાવો.
- ૨ નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો વિગતે ઉત્તર આપો : ૧૫
(૧) ભારતીય દર્શનની છ વિશેષતાઓ સમજાવો.
(૨) વૈશેષિક દર્શનમાં પદાર્થના પ્રકારોનું વિગતે વર્ણન કરો.
- ૩ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) ૧૫
(૧) ભારતીય દર્શનના ઉદ્દેશો.
(૨) ન્યાય દર્શનનો આત્માનો ખ્યાલ.
(૩) ન્યાય દર્શનમાં ઉપમાન પ્રમાણ અને શબ્દ પ્રમાણનું સ્થાન.
(૪) સાંખ્યનો કાર્ય કારણવાદનો સિદ્ધાંત
(૫) સાંખ્ય દર્શનમાં પુરુષનું અસ્તિત્વ સિદ્ધ કરતી દલીલો.
- ૪ ભારતીય દર્શન સામે મૂકવામાં આવેલા આક્ષેપો અને તેઓનું ખંડનાત્મક મૂલ્યાંકન વિસ્તૃત સમજાવો. ૧૫

અથવા

૪ વૈશેષિક અણુવાદ અને તેની ગ્રીક અણુવાદ સાથે સરખામણી જણાવો. ૧૫

૫ ન્યાય દર્શનમાં ઈશ્વરનું સ્વરૂપ સમજાવી, ઈશ્વરના અસ્તિત્વની સાબિતિઓ સમજાવો. ૧૦

અથવા

૫ સાંખ્ય દર્શનમાં પ્રકૃતિનું સ્વરૂપ અને તેના ત્રણ ગુણો સમજાવો. ૧૦